

Beloken hof

gauw de ecologische zone in De Uithof te bewonderen. Fietsen langs mooie moeras- en rietlanden aan de stadsrand, moerasbos, een brede watergang met verre uitzichten. Overgang naar een illusie van een landelijke sfeer. Gauw nog z'n volkstuin zien: een 'wereldplek'. Helemaal in een uithoek, met uitzicht over oude weilanden, een klein bosje, koeien en een boerderij in de verte. Alleen wat flats verdrijven de gedachte aan roerloze landelijkheid. We worden begroet door de oudere dame, Riet, waarover Eef al had verteld. Ze is haast nog enthousiaster als wij over deze plek. Bij het verlaten vertelt Eef nog gauw, dat hij de tuin van de buurman ook nog graag wil huren. Kan ik er iets in de natuurtuinsfeer aanleggen. Niet ver van de flat van Eef stoppen we nog even bij een bijzonder fraai reststukje vochtig weiland. Eef betreurt het matige beheer. "Ze hadden al lang het oprukkende riet moeten verwijderen". En op een andere plek: "Hier had al lang gemaaid moeten worden". En, in dezelfde zin, typisch Eef: "Toch nog steeds een mooi stukje natuur, zo vlak bij huis!" Weer terug in zijn flat word ik nog verwend met proviand voor de terugreis. Deed mijn moeder vroeger ook altijd, zeiden we allebei. En, toen ik afscheid nemend naar de boeken op tafel keek: "Ja, ik ga van de zomer met mijn zus naar Venetië, Florence, Sienna. Kunst, architectuur." Op de treinreis terug heb ik weinig last van de overvolle treinen. Spoel de film van de rijke dag nog eens terug, filosofer over het voorrecht, heemtuinte beheerder te mogen zijn en het 'onrecht' van het geringe respect, de vaak ontbrekende waardering. Hoe nodig een nieuwe lichtung mensen voor het verfijnde ecologisch groenbeheer aangeleerd moet worden en hoe we dat zo spoedig mogelijk kunnen realiseren. Ben in no time in Nijmegen en weet zeker dat mijn mijmeringen hier alleen voorlopig eindigen.

Willy Leufgen

In de buurt van ons huis in Gent is er een bescheiden openbaar park, genaamd "Bijlokehof". Het dankt zijn naam aan de voormalige abdij niet ver hier vandaan. Etymologisch verwijst die naam naar "beloken hof", afgesloten of verborgen tuin dus, niets minder derhalve dan onze welbekende en geliefde "hortus conclusus". Omringd als het is door drukke straten doet het parkje zijn naam feitelijk geen eer aan, al groeien er behalve enkele bosjes sneeuwbes ook fraaie oude bomen in het door verwilderde krielkippen bescheten gazon. Centraal staat een al even besmeurde picknicktafel. Daar omheen doet de wind het afval rondwervelen, dat er wordt achtergelaten door de jongeren die 's middags even ontsnappen uit de omliggende scholen. Neen, dan is de echte beloken hof voor mij mijn eigen verborgen tuin, honderd meter verder op. Verscholen achter hoge muren en weelderig bamboe, helemaal afgeschermd van het publieke domein, kan ik er het sociale masker afleggen en helemaal mezelf zijn.

Door ziekte gedwongen kon ik er vorige zomer even het beschuldigende stemmetje doen zwijgen dat anders, wanneer ik de deugd van het niet-doen tracht te beoefenen, steevast vraagt: "Bezondig ik me nu niet aan de zonde van de traagheid, aan nietsnutterij of immobilisme? Geef ik niet al te gemakkelijk toe aan een inherente neiging tot inertie of quietisme? Hoe ver is het met ons toch gekomen dat je al behoorlijk ziek moet zijn, of op zijn minst een ernstige ozonwaarschuwing van de weerman nodig hebt eer je jezelf enige ledigheid kan toestaan! Even dan toch was de hangmat - met een operatie als excuus - het meest paradijselijke gedeelte van de tuin.

Samadhi. De zon zit nog niet erg hoog, maar de warme lucht is al bijna roerloos. In de verte suizelt het verkeer van de stad, als het zachte achtergrondgeruis van de eeuwigheid. De mussen tsjilpen, een merel tsjakkert. De huistijgers van de hele buurt liggen her en der in verborgen hoekjes in onze beloken hof te suffen. Hier zijn ze immers het liefste. Om me heen tientallen verschillende bladvormen, honderden tinten groen, hier en daar een klad fel licht, spettertjes geel, dofrood, blauw, paars, lila, roze, roomwit...

En plots valt het me op hoezeer de moffenpijp de bamboe, de rozen en de klimhortensia aan het overwoekeren is, en ik ben al bijna opgestaan om er iets aan te doen, alweer vergetende dat juist dit genieten de reden is waarom ik er ooit aan begon. Akkoord, ook doen kan allicht genieten zijn, maar alles op zijn tijd.

Johan Heirman